

**BIURO
GENERALNEGO INSPEKTORA
OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH
Departament Orzecznictwa, Legislacji i Skarg**

Warszawa, dnia 1 marca 2016 r.

DOLiS – 035 – 3832/15/MP

**Pan
T.K.**

W związku z pismem z dnia (...) grudnia 2015 r., które wpłynęło do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w dniu (...) grudnia 2015 r. uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 7 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm., zwanej dalej ustawą), pod pojęciem administratora danych rozumie się organ, jednostkę organizacyjną, podmiot lub osobę, o których mowa w art. 3 ustawy, decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych. Z cytowanej definicji wynika zatem, że nie każdy podmiot dysponujący danymi osobowymi jest ich administratorem w rozumieniu art. 7 pkt 4 ustawy. Będzie nim natomiast ten podmiot, który decyduje o celach i środkach przetwarzania danych. Niezbędnym uprawnieniem administratora danych osobowych jest więc posiadanie kompetencji decyzyjnych i ich faktyczne wykonywanie w stosunku do danych podlegających przetwarzaniu.

Administrator danych osobowych (zwany dalej ADO lub administratorem) ma obowiązek stosowania przepisów prawa dotyczących ochrony danych osobowych, tj. takiego organizowania prowadzonych przez niego procesów przetwarzania danych, aby były one zgodne z przepisami prawa w szczególności w zakresie ustawy o ochronie danych osobowych. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (zwany dalej GODO) nie jest w stanie wiążąco opiniować jakichkolwiek rozwiązań odnoszących się do przetwarzania danych osobowych wyłącznie na podstawie przesłanej korespondencji opisującej ewentualne, hipotetyczne, planowane czynności wykonywane na danych osobowych.

Priorytetem jest zatem przetwarzanie danych zgodnie z prawem i przede wszystkim zgodnie z zasadą legalizmu (art. 23 ust. 1 i art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy). Podmiot, który przetwarza dane,

a w szczególności chce je publikować może to czynić gdy dysponuje odpowiednią podstawą prawną dla wykonywania operacji na danych osobowych, o ile jest ich administratorem. Z pisma nie wynika jaki jest status podmiotu kierującego pytaniem, w szczególności czy jest on podmiotem decydującym o celach i środkach przetwarzania danych, czy jest wierzycielem czy tylko firmą dochodzącą długów w imieniu i na rzecz wierzyciela (wierzycieli). Nie może dochodzić do mylenia roli ADO i podmiotu, któremu powierzono przetwarzanie danych osobowych. Podmiotowi, któremu powierzono wykonywanie operacji na danych osobowych w imieniu i na rzecz ich administratora, nie przysługuje prawo do wykorzystania danych osobowych we własnym celu, może on czynić jedynie to do czego zobowiązany jest mocą umowy powierzenia i jedynie w imieniu i na rzecz ADO, natomiast ADO może powierzyć wykonywanie tylko takich czynności na danych osobowych, do których sam jest zobowiązany. Powierzenie przetwarzania danych osobowych innemu podmiotowi uregulowane jest w art. 31 ustawy i zgodnie z ust. 1 administrator może powierzyć przetwarzanie danych innemu podmiotowi w drodze umowy zawartej na piśmie. Podmiot, o którym mowa w ust. 1 może przetwarzać dane wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w umowie (ust. 2) i na podstawie ust. 3 jest zobowiązany przed rozpoczęciem przetwarzania danych podjąć środki zabezpieczające zbiór danych, o których mowa w art. 36-39 ustawy, oraz spełnić wymagania określone w przepisach, o których mowa w art. 39a ustawy (w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących zabezpieczenia danych podmiot ten ponosi odpowiedzialność jak ADO). Stosownie do art. 31 ust. 4 ustawy, w przypadku powierzenia danych odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych spoczywa na administratorze, co nie wyłącza odpowiedzialności podmiotu, który zawarł umowę, za przetwarzanie danych niezgodnie z tą umową. Na mocy odrębnych przepisów prawa niewykluczona jest możliwość nabycia długów od wierzyciela (wierzycieli), ale nie może to być utożsamiane z czynieniem na danych osobowych danych operacji, niezgodnych z przepisami prawa, czy z naruszeniem obowiązków wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych.

Pomocniczo wskazuję podstawowe, wynikające z ustawy o ochronie danych osobowych, obowiązki ciążące na administratorze warunkujące legalność ich przetwarzania:

- 1) obowiązek przetwarzania danych osobowych na podstawie jednej z przesłanek legalizujących przetwarzanie danych spośród wskazanych w art. 23 ust. 1 pkt 1 – 5 (dane zwykłe) i/lub art. 27 ust. 2 pkt 1 – 10 (dane szczególnie chronione, wrażliwe),
- 2) określony – w zależności od tego, czy dane zbierane są bezpośrednio od osoby, której dotyczą, czy też z innego źródła – odpowiednio w art. 24 lub 25 ustawy, obowiązek informacyjny, o ile nie zachodzą wyłączenia przewidziane w ust. 2 powołanych przepisów,
- 3) wskazany w art. 26 ust. 1 ustawy obowiązek zapewnienia, aby dane były przetwarzane zgodnie z prawem; zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami, z zastrzeżeniem ust. 2 tego przepisu; merytorycznie poprawne i adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane; przechowywane w postaci

umożliwiającej identyfikację osób, których dotyczą, nie dłużej niż jest to niezbędne do osiągnięcia celu przetwarzania,

- 4) obowiązek zapewnienia osobom, których dane osobowe dotyczą, prawa do kontroli procesu przetwarzania ich danych osobowych, stosownie do przepisów rozdziału 4 ustawy, i tak np. w myśl art. 32 ust. 1 pkt 6 ustawy, każdej osobie przysługuje prawo do żądania uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania danych osobowych, czasowego lub stałego wstrzymania ich przetwarzania lub ich usunięcia, jeżeli są one niekompletne, nieaktualne, nieprawdziwe lub zostały zebrane z naruszeniem ustawy albo są już zbędne do realizacji celu, dla którego zostały zebrane,
- 5) obowiązek rejestracji zbioru danych osobowych, o którym mowa w art. 40 ustawy. Zgłoszenie danych jest zasadą, od której wyjątki enumeratywnie wymienione zostały w przepisach rangi ustawowej, w tym art. 43 ust. 1 pkt 1-12 i art. 43 ust. 1a ustawy o ochronie danych osobowych. Katalog tych wyjątków jest zamknięty i nie może być interpretowany rozszerzająco. W każdym przypadku przetwarzania danych osobowych to ich administrator powinien dokonać oceny, czy ze względu na charakter przetwarzanych danych ich zbiór podlega obowiązkowi zgłoszenia do rejestracji GODO, czy też jest z niego zwolniony na podstawie którejkolwiek z przesłanek wskazanych w powołanym wyżej art. 43 ust. 1 ustawy. Przy czym zwolnienie zbioru danych z rejestracji jest możliwe tylko wówczas, gdy wskazana w art. 43 ust. 1 pkt 1-12 i art. 43 ust. 1a ustawy przesłanka dotyczy wszystkich danych zawartych w zbiorze. Od 1 stycznia 2015 r. obowiązujący przepis art. 43 ust. 1a ustawy stanowi, iż obowiązkowi rejestracji zbiorów danych osobowych, z wyjątkiem zbiorów zawierających dane, o których mowa w art. 27 ust. 1 tego aktu prawnego, nie podlega administrator, który powołał administratora bezpieczeństwa informacji (o którym mowa w art. 36a i kolejnych ustawy) i zgłosił go GODO do rejestracji, z zastrzeżeniem art. 46e ust. 2. Zgodnie natomiast z art. 43 ust. 1 pkt 12 ustawy, z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych przetwarzanych w zbiorach, które nie są prowadzone z wykorzystaniem systemów informatycznych, z wyjątkiem zbiorów zawierających dane, o których mowa w art. 27 ust. 1.
- 6) obowiązek zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych odpowiednią do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną, o których mowa w rozdziale 5 ustawy, zaś w przypadku przetwarzania danych w systemie informatycznym – w przepisach rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024).

Odnosnie Pana pytań: „(...) w jaki sposób, zgodnie z ustawą należy przechowywać, przetwarzać, archiwizować, oraz zabezpieczać dane osobowe zarówno w formie papierowej jaki i elektronicznej?”

oraz dalszych próśb rozwijających powyższe pytania uprzejmie informuję, że GODO nie wyznacza zasad przetwarzania danych osobowych, bowiem zasady przetwarzania danych osobowych określone zostały w przepisach ustawy o ochronie danych osobowych, jak również w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie a także w przepisach odrębnych (szczególnych). GODO może ocenić natomiast legalność przyjętych przez administratora danych rozwiązań, stosownie do uprawnień nadanych mu mocą obowiązujących przepisów prawa, w szczególności ustawy o ochronie danych osobowych. Wiąząco GODO wypowiada się mocą decyzji administracyjnej, po przeprowadzeniu stosownego postępowania, na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

Pomocniczo jedynie wskazuję, że dla sytuacji tworzenia zbiorów danych osobowych istotnym jest dopełnienie wszystkich związanych z tym procesem obowiązków ciążących na administratorze danych, począwszy od legalnego gromadzenia danych osobowych, w tym (w szczególności) dla sytuacji pozyskania danych osobowych ze źródeł innych, niż osoba, której dane dotyczą, dopełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 25 ustawy.

Informuję również, że nieprzestrzeganie przepisów ustawy, może skutkować odpowiedzialnością karną wynikającą z przepisów karnych, zawartych w Rozdziale 8 ustawy o ochronie danych osobowych.

Więcej informacji na temat zasad przetwarzania danych osobowych, w tym treść obowiązujących we wspomnianym zakresie aktów prawnych, jak również wskazówki co do ich stosowania w praktyce, znajduje się na stronie internetowej Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, pod adresem www.godo.gov.pl, w szczególności edugodo.godo.gov.pl.